

25 ANIVERSARI *LUDERE ET DISCERE*: TALLER DE CERÀMICA GREGA

Mª TERESA CASES FANDOS

Resum

L'associació *Ludere et discere* ha desenvolupat una sèrie d'activitats al llarg dels seus 25 anys d'existència amb l'objectiu de donar a conèixer el món clàssic i difondre les experiències didàctiques que el professorat porta a terme. Una d'aquestes experiències és el Taller de Ceràmica Grega. En aquest article es repassa la seua trajectòria i la transformació que ha experimentat al llarg d'aquests anys.

Paraules clau

taller, ceràmica, grega, argila, alfarer, Sagunt, àmfora, figures roges, figures negres, fons blanc, ceràmica àtica, ceràmica geomètrica, ceràmica orientalitzant

A finals dels 90 el teatre romà de Sagunt va rebre nombrosos grups d'estudiants convocats per l'associació Prosoyon. El professor de l'IES Clot del Moro de Sagunt Enrique Martínez, en col·laboració amb els alumnes del departament de clàssiques, va organitzar per als centres que venien de fora el taller de Mitologia a la seu del CEFIRE.

La iniciativa és de seguida valorada per molts docents i a poc a poc es van anant projectant altres tallers, com el de Ceràmica grega, que va passar per diverses **fases** que ara es detallen.

En la **primera edició** les professores implicades van ser Mª Teresa Beltrán, de l'IES Francesc Tàrrrega de Vila-real, i Mª Teresa Cases Fandos, de l'IES Honori García de la Vall d'Uixó. Per aquesta època, en aquest últim institut es realitzava una important setmana cultural que paralitzava

les classes lectives i tot el professorat realitzava projectes culturals. La ceràmica grega va ser la concreció d'un d'aquests projectes. Les professores van elaborar uns continguts per a alumnat de secundària, els van treballar en les seues classes i en horari no lectiu van reunir alumnat voluntari perquè decorara les peces que un terrissaire de la localitat havia modelat.

Així es va preparar l'exposició que es va obrir a tot l'alumnat de l'IES Honori García en la setmana cultural i que després es va traslladar a l'IES Francesc Tàrrrega. Enrique Martínez va acudir a la inauguració de l'exposició i va animar a les professores a portar-la a Sagunt. Aquestes van acceptar la invitació i van muntar l'exposició de ceràmica grega al costat del taller d'escriptura de Salvador Muñoz a la seu de Bankia. Per a aquesta primera exposició van crear ja uns materials didàctics que van ser l'origen del quadernet actual. Va ser en la

segona edició quan, juntament amb l'exposició, es va fer el primer taller de ceràmica amb la col·laboració de Josep Tur, professor també de l'IES Honori García i fill de terrissaire, s'hi va

instal·lar un torn i s'hi va donar la possibilitat de crear una peça als alumnes que passaven per l'exposició amb l'ajuda inestimable del professor col·laborador.

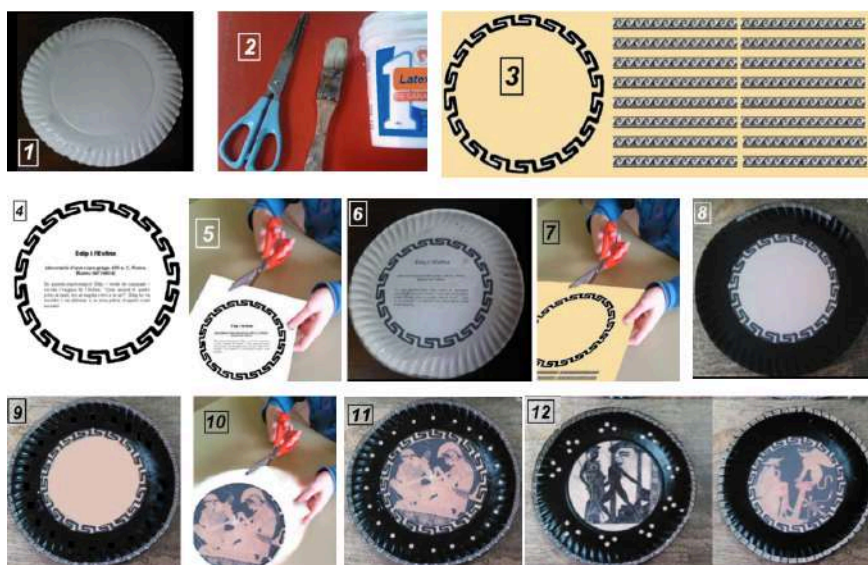
Com que el del torn no era viable i els tallers eren llavors gratuïts, la possibilitat d'associar un taller a l'exposició era difícil i, després d'algunes edicions amb només exposició, va deixar de fer-se.

En 2010 el taller de Ceràmica grega torna a estar present als *Ludi Saguntini*, esta vegada les professores encarregades van ser Vicenta Agut, Begoña Cano i Mª Teresa Cases. S'hi va muntar la mateixa exposició que en les edicions precedents, es van adjuntar una sèrie d'activitats que serien el prototip d'aquelles interactives que després es van crear i un taller en el qual les peces de ceràmica es van substituir per plats de cartó i fotocòpies. En la següent imatge es poden comprovar els passos

del taller i el resultat final. Aquest procediment va ser el mateix durant unes quantes edicions però finalment es va haver de replantejar el format del taller, perquè es va comprovar que no era molt atractiu per a l'alumnat, ja que venia amb la idea de decorar una ceràmica i es trobava amb un taller de retallar i pegar.

La **nova etapa** del taller de ceràmica la inicien les professores Vicenta Agut, Mª Teresa Cases i Encarnación Valls. L'exposició es replanteja amb la introducció

de la ceràmica àtica de fons clar que fins al moment no s'havia contemplat. El taller es realitza de la següent manera: primer es fa una explicació seguint els ítems de l'exposició, en segon lloc l'alumnat tria el motiu central i comença el taller, per a la qual cosa retalla el motiu central escollit i l'enganxa

en el plat (blanc o color terracota segons la elecció que ha fet), a continuació dibuixa les greques i després les pinta, finalment envernissa la peça per donar-li l'acabat. Aquest procediment és el que segueix fent-se en l'actualitat.

En veure que el format del taller era l'adequat i estava consolidat, es va considerar escaient divulgar-lo entre el professorat. Així doncs, en una de les jornades de Cultura Clàssica es va impartir el taller al professorat perquè els docents conegueren el nou format i perquè tingueren criteri a l'hora d'inscriure-hi al seu alumnat.

El taller es va actualitzant dia a dia; es creen també recursos interactius perquè el professorat pugua utilitzar-los en la seua tasca docent.

<https://domusbaebia.com/ceramica/index.html>.

<https://domusbaebia.com/ceramica2/index.html>

Durant la pandèmia s'actualitza el seu format en les dues llengües de la Comunitat Valenciana i es participa en els *Ludi Virtuals*. La següent edició reprèn ja el format presencial.

<https://domusbaebia.com/xxzz/officinae/keramike/index.html>.

<https://domusbaebia.com/xxzz/officinae/keramike/index.html>

Aquest taller ha passat per **diferents seus**: la Domus Baebia, la UGTE i finalment ja des de fa moltes edicions es realitza a la seu cultural de Bankia. I és en aquesta seu on el professorat implicat ha anat canviant, primerament es va incorporar Ana Arago, unes edicions després es va donar de baixa Vicenta Agut, però va haver-hi un nou fitxatge, el de Mª José Alapont. Aquestes són les professores que duren a terme l'edició del 2023, que serà l'última de la professora Mª Teresa Cases, ja que finalitza la seua etapa docent el proper setembre a causa de la jubilació i, encara que podria continuar impartint el taller, pensa que és millor donar pas a les noves generacions, que són les que poden aconseguir que els *Ludi Saguntini* tinguen continuïtat en el temps.